राजस्व न्यायाधिकरण काठमाण्डौ

<u>इजलास</u>

माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल

राजस्व सदस्य श्री जीवन कुमार घिमिरे

<u>फैसला</u>

२०७४ सालको मुद्दा नं. ०७४-RB- ०१४०(९७-०७४-००१४०)

निर्णय नं. २२

रुपन्देही जिल्ला सौफर्साटिकर गा.वि.स. वडा नं. ८ मा अवस्थित र का.जि.का.म.न.पा. वडा नं. २ गैरीधारा काठमाण्डौमा केन्द्रिय कार्यालय रहेको टाईगर ब्रुअरी इन्डष्ट्रिज प्रा.लि.को तर्फबाट अख्तियार प्राप्त व्यक्ति वर्ष ४९ को रामेश्वर पोखेल १	पुनरावेदक

<u>विरुद्ध</u>

भन्सार विभाग त्रिपुरेश्वर ....१ प्रमुख भन्सार अधिकृत, त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय, गौचर, काठमाण्डौ.....१ त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय, गौचर, काठमाण्डौ १	प्रत्यर्थी

मुद्दाः–बढि भन्सार महसुल M16834 (छुट रकम दाखिला गर्ने बारे) ।

उपस्थित कानून व्यवसायीहरु

पुनरावेदकका तर्फबाट : अधिवक्ताद्वय श्री सार्दुल थापा र श्री सपना सुवेदी

प्रत्यर्थी कार्यालयहरुका तर्फबाट : श्री नगेन्द्र लम्साल

अविलम्वित नजीरः ×

त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृत श्री ठगबहादुर महोत्राबाट पुनरावेदकले M.N.16834 Date: 09.04.2017 मिति २०७३/१२/२७ मा पैठारी भएको मालवस्तुमा भाडा, विमा, भन्सार महसुल, मु. अ. कर तथा जरिवाना समेत गरी रु.६१,३१,०४३/- थप रकम बुझाउनु पर्ने भनी मिति २०७४/११/२५ को छुट रकम दाखिला गर्ने बारेको पत्र उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६२ बमोजिम प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र यस न्यायाधिकरणमा पर्न आएको रहेछ ।सुनुवाइका लागि आज यस इजलासमा पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेकोछः-

<u>मुद्दाको तथ्य :</u>

१. त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृत श्री ठगबहादुर महोत्राबाट पुनरावेदकले M.N.16834 Date: 09.04.2017 मिति २०७३/१२/२७ मा पैठारी भएको मालवस्तुमा भाडा, विमा, भन्सार महसुल, मु. अ. कर तथा जरिवाना समेत गरी रु.६१,३१,०४३/- थप रकम बुझाउनु पर्ने मिति २०७४/११/२५ को छुट रकम दाखिला गर्ने बारेको पत्र प्राप्त भयो ।उक्त पत्र प्राप्त भएपछि के कुन कारणले गर्दा थप रकम तिर्नलाई आदेश निर्णय गरेको हो सोको जानकारी पाउँ भनी प्रत्यर्थी भन्सार कार्यालयमा उपस्थित भई जानकारी माग्ने क्रममा प्राप्त नगरेकोले उक्त मिति २०७४/११/२५ को पत्रलाई पुनरावेदन म्याद मानी भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६२ बमोजिम ३५ दिनको म्यादमा अ.बं. ५९ बमोजिम थामी पुनरावेदन गरेका छौं भनी यस न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दर्ता हुन आएको देखियो ।

२. पुनरावेदक टाईगर ब्रुअरी इन्डष्ट्रिज प्रा.लि.को तर्फबाट प्रस्तुत पुनरावेदनपत्रमा देहाय बमोजिमका जिकिरहरु लिएको देखिन आएको छ :-

क. विपक्षी प्रमुख भन्सार अधिकृतज्यूले के कस्तो आधारमा उक्त मिति २०७४/११/२५ को निर्णय गर्नु भएको छ भन्ने उक्त निर्णयमा कतै खुल्दैन । उक्त निर्णयमा प्रतिवेदनको अनुसार भनी उल्लेख गरिएको भएतापनि सो को कुनै विवरण खुलाइएको छैन । विपक्षीले यसरी ठाडो रुपमा हामीसँग रु. ६१,३१,०४३/- बराबरको थप रकम बुझाउन पर्ने भनी भएको निर्णय त्रुटीपूर्ण रहेको,

ख. पुनरावेदकको हकअधिकार माथि हनन हुने गरी भएको उक्त निर्णय गर्दा हामीसँग कुनै पनि विवरणको माग गरिएन।न त कुनै स्पष्टिकरणको नै मौका समेत दिइयो । एकातिर निर्णय गर्दा हाम्रो स्वच्छ सुनुवाईको हक कुण्ठित गरिएको छ भन्दा पुनरावेदन गर्ने म्याद सकिन अवस्था सिर्जना हुँदा समेत सोसँग सम्बन्धित कुनै पनि मिसिल लगायतका प्रतिवेदनहरुको प्रतिलिपि उपलब्ध नगराउने विपक्षीबाट भए गरिएको कार्य गम्भीर रुपमा त्रुटिपूर्ण रहेको,

ग. हामीले आयात गरेको सामानहरुको वास्तविक विल अनुरुपको भन्सार भुक्तानी गरेका छौं।२०७३/१२/२७ मा पैठारी गरेको मालवस्तुको विपक्षी कार्यालयले विना कुनै

आधार झन्डै एकवर्ष पश्चात मात्रै अझै सो मालवस्तुमा भाडा, विमा, भन्सार महसुल, मु.अ. कर तथा जरिवाना गरी रु.६१,३१,०४३/- थप बुझाउनु पर्ने भनी भएको निर्णय त्रुटिपूर्ण रहेको,

घ. अतः त्रिभुवन भन्सार कार्यालयको प्रमुख भन्सार अधिकृतज्यूबाट भएको मिति २०७४/११/२५ को निर्णय एकपक्षीय रुपमा गरिएको, स्वच्छ सुनुवाईको हकको विरुद्ध रहेको तथा हामी पुनरावेदकको प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त अनुरुपको हक माथि समेत आघात पुऱ्याउने गरी भएको हुँदा उक्त मिति २०७४/११/२५ को निर्णय त्रुटिपूर्ण हुँदा भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६२ बमोजिम बदर गरी हामीद्वारा विपक्षी कार्यालयमा दाखिला गरेको रु. ६१,३१,०४३/- पुनरावेदक कम्पनीलाई फिर्ता दिलाई पाउँ ।

३. त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय गौचर काठमाण्डौको च.नं. २०९४ मिति २०७५/०२/२० को पत्रसाथ सुरु सक्कल मिसिल प्राप्त भई पुनरावेदन मिसिल साथ रहेको एवं मुलुकी ऐन, अ.वं. २०२ नं. बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकील कार्याललाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७५/०३/२९ को आदेश ।

ठहर

४. आज सुनुवाइका लागि यस इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक टाईगर ब्रुअरी इण्डष्ट्रिज प्रा.लि.का तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री सार्दुल थापा र श्री सपना सुवेदीले विपक्षी प्रमुख भन्सार अधिकृतज्यूले के कस्तो आधारमा उक्त मिति २०७४/११/२५ को निर्णय गर्नु भएको छ भन्ने उक्त निर्णयमा कतै खुल्दैन । उक्त निर्णयमा प्रतिवेदनको अनुसार भनी उल्लेख गरिएको भएतापनि प्रतिवेदनको कुनै विवरण खुलाइएको छैन ।सुनुवाइको मौका नदिई मिसिल कागजातहरुको प्रतिलिपि उपलब्ध नगराई विपक्षीबाट भए गरिएको कार्य त्रुटिपूर्ण रहेको हुँदा उक्त निर्णय बदर गरी पुनरावेदकले विपक्षी कार्यालयमा दाखिला गरेको रु. ६१,३१,०४३/- फिर्ता दिलाई पाउँ भनी बहस प्रस्तुत गर्नुभयो ।

५. त्यसैगरी प्रत्यर्थी भन्सार विभाग त्रिपुरेश्वर समेतका तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विशेष सरकारी वकील कार्यालय काठमाण्डौका विद्वान शाखा अधिकृत श्री नगेन्द्र लम्सालले प्रत्यर्थी प्रमुख भन्सार प्रशासाकबाट अन्तिम निर्णय नभई थप निर्णय पछि गर्ने गरी प्रतिवेदनका आधारमा तत्काल असूल गर्न आदेश भई सो आदेश अनुरुप जारी पत्रलाई आधार बनाई प्रस्तुत पुनरावेदनपत्र पर्न आएको देखिँदा कानून विपरीतको पुनरावेदनपत्र खारेज हुनुपर्छ भनी वहस प्रस्तुत गर्नुभयो।

६. यसमा निर्णय तर्फ बिचार गर्दा पुनरावेदक इण्डष्ट्रिजका तर्फबाट त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृतबाट पुनरावेदकले M.N.16834 Date: 09.04.2017 मिति २०७३/१२/२७ मा पैठारी भएको मालवस्तुमा भाडा, विमा, भन्सार महसुल, मु. अ. कर

तथा जरिवाना समेत गरी रु.६१,३१,०४३/- थप रकम बुझाउनु पर्ने मिति २०७४/११/२५ को छुट रकम दाखिला गर्ने बारेको पत्रमा चित्त नबुझाई भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ६२ बमोजिम यस न्यायाधिकरण समक्ष प्रस्तुत पुनरावेदन दायर गरेको भनी उल्लेख भएको देखिन्छ ।

७. त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयबाट प्राप्त शुरु मिसिल हेर्दा LUPEX GMBH HOPFENHANDEL UND, EXPORT-INPORT, MAINBURGER STR.19-84072 AU I.D. HALLERTAU, GERMANY को प्राप्त TIGERS BRESERIES IND. P. LTD. लाई बिक्री गरेको मूल्य 121110.00 EUR, को INVOICE NO. 16-81342 DATED 21.03.2017, AWB NO. 217-1367 6876 को विल विजक समेत कागजात सो विक्रेता कम्पनीबाट प्राप्त भएको सम्बन्धमा सो मालवस्तु सो टाइगर्स ब्रुअरी इण्डष्ट्रिज प्रा.ली. (एक्जिम कोड नं. ३०५६६०४९९०११७NP) रुपन्देहीले यस भन्सार कार्यालयको प्रज्ञापनपत्र नं. M 16834 DATE 09/04/2017 मिति २०७३/१२/२७ बाट जाँचपास गराई छुटाई लगेको प्रज्ञापनपत्र साथ संलग्न राखेको सोही बिक्रेताको INVOICE NO. 16-81342 DATED 21.03.2017, VALUE 31068$ र INVOICE NO 16-81342A DATED 21.03.2017, VALUE 18707$ को विजकहरु, AWB NO 217-1367 6876 र नेपाल बंगलादेश बैंक लि. को टि.टि. नं. 20022017 TT DT 23/02/2017(USD 31068/-) र सोहि बैंकको टि.टि. नं. 20022017 TT-2 DT 23/02/2017 (USD 18707/-) संलग्न राखी ज्यादै न्यून मूल्यको कागजात बनाई मालवस्तु जाँचपास गराई लगेको देखिने अवस्था रहेको, नक्कली कागजात खडा गरी भन्सार छली गरेको तथा भन्सार ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०६४ को वर्खिलाप छलकपट गरेको जस्तो देखिएकोले सो सम्बन्धमा कागजात, ब्यक्ति जो जे बुझ्नुपर्ने हो बुझी, सत्य तथ्य छानविन गरी असुल गराउनु पर्ने महसुल तथा गर्नुपर्ने थप कारवाहीका सम्बन्धमा गहन अध्ययन गरी राय सहितको प्रतिवेदन १५ दिनभित्र पेश गर्न प्र.भ.अ. श्री मानबहादुर पौडेल, भ.अ. श्री रमेश सुकमनी र ना.सु. श्री राजकुमार महत सहितको ३ सदस्यीय छानविन टोली मिति २०७४/१०/०७ को निर्णयानुसार गठन गरिएकोमा सो छानविन समितिको प्रतिवेदन त्रिभुवन विमानस्थल कार्यालयमा मिति २०७४/११/२१ मा दर्ता हुन आएको देखिन्छ।

८. प्रमुख भन्सार प्रशासकबाट श्री टाइगर्स ब्रुअरी इण्डष्ट्रिज प्रा.ली. रुपन्देहीले मूल्य EURO 1,21,110.00 भएको INVOICE 16-81342 DT 21.03.2017 मा उल्लेखित विवरण बमोजिमको मालसामानहरु छुटाई लगेको र सो प्रा.लि.ले मालवस्तु छुटाउदाको वखत जालसाजी गरी कम मूल्यको नक्कली विजकहरु पेश गरेको पुष्टी हुन्छ । मालवस्तुको विवरण फरक पारी कम मूल्यको विजक बनाएर नक्कली विजक पेश गरेको कारणले नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुनुपर्ने राजस्व नोक्सानी परेको देखिँदा सो सम्बन्धमा सो स्थानको दुतावासबाट विजकहरु प्रमाणित भई आए बमोजिम पछि थप निर्णय आदेश गर्ने गरी भनी प्रतिवेदनमा उल्लेख भएअनुसार जम्मा जरिवाना रु.६१,३१,०४३/- दाखिला गर्न लेखी पठाउनु। सक्कल विजक प्रमाणित भै आएमा सोही बमोजिम अन्य थप कानूनी कारवाहीको लागि पेश गर्नु भनी मिति

२०७४/११/२१मा आदेश भएको देखिन्छ ।

९. यी पुनरावेदकलाई मिति २०७४/११/२५ मा पुनरावेदकले M.N.16834 Date: 09.04.2017 मिति २०७३/१२/२७ मा पैठारी भएको मालवस्तुमा भाडा, विमा, भन्सार महसुल, मु. अ. कर तथा जरिवाना समेत गरी रु.६१,३१,०४३/- थप रकम बुझाउनु पर्ने भन्ने व्यहोराको प्राप्त प्रतिवेदन अनुसारको सो रकम तीन दिन भित्र दाखिला गर्नु हुन अनुरोध छ भनी पत्र प्रेषित गरिए बमोजिम सो पत्रमा उल्लेखित रकम दाखिल गरी सो पत्रलाई निर्णय मानी भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६२ को आधारमा पुनरावेदन दर्ता गरेको देखिन्छ । भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६२ अध्ययन गर्दा भन्सार अधिकृत वा अन्य कर्मचारीले निर्धारण गरेको भन्सार महसुल वा भन्सार अधिकृतले दिएको दण्ड सजायको आदेश वा गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले त्यसरी भन्सार महसुल निर्धारण भएको वा दण्ड सजाय दिएको वा निर्णय भएको मितिले पैंतीस दिन भित्र राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दिन सक्ने व्यवस्था गरेको देखिन्छ । पुनरावेदकलाई रु.६१,३१,०४३/- दाखिला गराउने गरी भएको त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयको आदेश अन्तिम नभई सक्कल बीजक प्रमाणित भै आएमा सोही बमोजिम अन्य थप कानूनी कारवाहीको लागि पेश गर्नु भनी उल्लेख भएको पाइन्छ। यसरी मिसिल संलग्न कागजातहरुलाई हेर्दा प्रस्तुत पुनरावेदक कम्पनीको सम्बन्धमा विपक्षी त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयले गरेको कार्यको प्रकृति पूर्णरुपमा टुंगिएको नभई अन्तरकालिन प्रकृतिको देखिन आयो । कानूनी प्रकृया थालनी भई नटुंगिएको विवादको सम्बन्धमा कुनै आदेश भएको अवस्थामा चित्त नबुझ्ने पक्षले फरक प्रकृतिको निवेदन लिई आउन सक्ने कानूनी उपचारको बाटो हुँदाहुँदै पुनरावेदनको रोहबाट हेरी प्रस्तुत विवादलाई निराकरण गर्न कानूनसंगत देखिन आएन । यद्यपी पुनरावेदन जिकिर उक्त आदेश बदर गर्न नभई मिति २०७४/११/२५ को पत्र बदर गरी पाउँ भन्ने देखिन्छ । यसरी मिति २०७४/११/२१ को आदेश भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ६२ बमोजिम पुनरावेदन लाग्न सक्ने अन्तिम प्रकृतिको देखिन नआई अन्तरकालिन आदेशसम्म भएको हुँदा उक्त निकायबाट अन्तिम निर्णय भएपछि कानूनबमोजिम पुनरावेदकको पुनरावेदन गर्न पाउने अधिकार सुरक्षित रहने नै हुँदा हाल निर्णय परिपक्व नभई दायर हुन आएको पुनरावेदकको पुनरावेदनपत्र बमोजिम ईन्साफ गर्ने अवस्थाको विद्यमानता देखिन आएन ।

१०. अतः माथि विवेचित आधार र कारणबाट त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयबाट मिति २०७४/११/२१ मा पुनरावेदक कम्पनीबाट रकम असूल गर्नू भनी पछि निर्णय गर्ने गरी आदेशसम्म भएको अवस्थामा नै पुनरावेदन दायर हुन आएको देखिंदा प्रस्तुत पुनरावेदन खारेज हुने ठहर्छ ।अरुमा तपसीलबमोजिम गर्नू ।

तपसील

प्रस्तुत मुद्दाको फैसला भएको कुराको सूचना विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय, काठमाण्डौलाई दिनु १

प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी, सुरु तथा रेकर्ड मिसिल नियमानुसार गरी बुझाई दिनू..२

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा म सहमत छु ।

जीवन कुमार घिमिरे
(राजस्व सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुनेः-
टिपोट गर्नेः - शा.अ. श्री रवि न्यौपाने
इति सम्वत् २०७५ साल असोज महिना १५ गते रोज २ शुभम् ....